

Dingen die ik niet over schapen wist

tekst: Jaco Jacobs

Ploegsma 2022 - €14,99 - ISBN 9789021682822

Groep
7-8 (NL)
Leerjaar
5-6 (B)
Trefwoorden
schuld,
groepsdruk,
erkenning,
verliefd

Luan is 14 jaar en woont in Zuid-Afrika. Hij komt uit een rijke familie, zijn vader is advocaat. Luan laat zich meeslepen door zijn vrienden om iets te doen wat echt niet oké is. Hij realiseert zich dit pas als het te laat is. Zijn ouders sturen hem met oma op reis, zodat hij weg is bij zijn vrienden. Dat lijkt een straf, maar blijkt een zegen te zijn. Dolores het schaap stapt halverwege het verhaal in en blijkt een sleutelrol te spelen.

1 Vooraf

Het grote thema van dit verhaal is keuzes maken. En we weten allemaal dat keuzes maken voor (aanstaande) pubers soms heel lastig is. Daarom is dit boek te beschouwen als 'best practice' voor alle pubers in spé. Groepsdruk, kritisch kijken naar je vrienden, je niet als een kuddedier gedragen en toch erbij horen; allemaal complexe keuzes waar alle pubers mee te maken krijgen. Luan in

het verhaal is niet anders dan anderen. Hij boft dat zijn oma zich over hem ontfermt, omdat zij hem serieus neemt. Wat anders is in dit verhaal, is dat hij uit een rijk gezin komt en dat zijn vader, die advocaat is, Luans problemen wel kan 'oplossen'. Alles zit erin: trammelant, onredelijk pubergedrag, verliefdheid en het loopt (uiteraard) goed af.

2 Introductie boek

Zorg dat je tijdschriften, scharen en lijm, pennen/potloden en A3-papier hebt klaarliggen. Zoek een aantrekkelijk beeld van een schaap op. Als je binnen de context van het verhaal wilt blijven, google dan naar een afbeelding van een schaap uit de Karoo in Zuid-Afrika.

Start met de vraag:

- Wat weet je over schapen?

Laat leerlingen (coöperatief) in kleine groepen een placemat invullen of behandel de vraag klassikaal. Het maakt niet uit of er veel of weinig informatie uit de kinderen komt, de conclusie mag zijn: we weten samen heel veel, of er valt nog wat te leren.

Laat de cover van het boek zien.

- Beschrijf wat je ziet.
- Waar denk je dat het verhaal over gaat?
- Waar denk je dat het verhaal zich afspeelt? Hoe weet je dat?

Vertel dat het verhaal zich afspeelt in Zuid-Afrika in een gebied dat Karoo heet. Zoek op internet naar afbeeldingen van 'the great Karoo' of 'Karoo National park' en bekijk een aantal beelden van dit (mooie) gebied dat voor een deel woestijn is.

3 Voorlezen

Lees het boek in een later stadium in zijn geheel voor.

Lees eerst steeds een hoofdstuk voor (of laat het de kinderen doen).

Lees het hoofdstuk 'Het eind van al mijn vakantieplannen'. Stel vragen na afloop.

- Wat weten we nu?
 - Start het verhaal zoals je verwachtte?
 - Wil je je voorspelling bijstellen?
 - Welke karaktereigenschappen zou je Luan nu geven?
 - Wat zou je graag willen weten?
-

Lees het hoofdstuk 'Het depressiefste schaap van de wereld'. Stel vragen na afloop.

- Wat ontdek je over beide personages in dit hoofdstuk?
 - Hebben Lana en Luan dezelfde visie op dieren?
 - Dit is het moment waarop het schaap het verhaal in komt. Wil je je voorspelling nog bijstellen?
-

Lees het hoofdstuk 'Een vlaag grauwe as'. Stel vragen na afloop.

- Er zit altijd een verhaal achter ieder mens. En iedereen die voorkomt in dit boek, heeft zo'n verhaal. Welk verhaal hoort er bij de oma van Luan, denk je?
 - Hoe komt Dolores bij oma en Luan terecht, denk je?
 - Kun je de karakteromschrijving van Luan nog aanvullen of bijstellen?
 - Wil je je voorspelling nog bijstellen?
-

Beloof de kinderen dat je het boek (later) helemaal zult voorlezen en/of dat ze het zelf mogen lezen.

4 Verwerking

Leg uit dat de kinderen persona's gaan maken. Persona's worden vaak in de reclamewereld gebruikt: er wordt een plaatje bedacht van de ideale klant en wat haar/zijn wensen zijn. Schrijvers maken van tevoren ook vaak persona's, want het helpt met schrijven als je je personage goed kent.

Laat kinderen in kleine groepen werken (2 à 3 kinderen). Geef ze een A3-vel en laat ze een personage kiezen uit het boek.

Ze zoeken plaatjes uit tijdschriften die volgens hen passen bij hun persona. Die plakken ze op. Kunnen ze zelfs een plaatje vinden van iemand die lijkt op hun personage? Ze schrijven de naam van het personage op en vullen de collage aan met eigenschappen waarvan ze denken dat die passen.

Is er voldoende tijd? Laat leerlingen dan meerdere persona's maken. Ook Dolores het schaap kan een persona zijn.

5 Afsluiting

Hang de persona's in de klas op een centrale plaats. Hang dezelfde personages bij elkaar, zodat goed te zien is dat er verschillen zijn in interpretatie. Laat de kinderen elkaars werk bekijken en stimuleer ze om vragen aan elkaar te stellen. Waarom denkt de één dat Luan bescheiden is en de ander juist dat hij brutaal is? Waarom is Luna bij de één alternatief gekleed en bij de ander juist volgens de laatste mode?

Welke informatie ontbreekt nog en wat

verwachten ze nog te krijgen als het hele boek gelezen wordt?

Laat kinderen stemmen: moet het boek worden voorgelezen of niet?

Welke meningen hebben de niet-stemmers? Waarom spreekt het hen niet aan? Waarom willen de wel-stemmers het boek wel horen?

Bespreek na het eventueel voorlezen van het hele boek of de persona's zich nog ontwikkeld hebben.

6 Verder lezen

In dit boek is apartheid geen leidend thema, maar het zou wel een gemiste kans zijn om het niet te benoemen. In het verhaal blijkt dat oma jarenlang een zwarte man als jeugdliefde had. Niet alleen was het onmogelijk voor witte en zwarte mensen om een relatie te hebben, ook de traditionele kijk op het leven was voor de oma in dit verhaal belemmerend. Lees bijvoorbeeld ook voor uit *Madiba* (het levensverhaal van Nelson Mandela) door Angela Machiel Guepin. Of laat kinderen *In Afrika met Avi en Kumbi* lezen. Dit boek is al geschikt voor kinderen vanaf 7 jaar, maar het is een bijzonder voorbeeld van de geschiedenis van Afrika vanuit een Afrikaanse blik, zonder invloed van de kolonisten.

Colofon

© Stichting Lezen (2022)

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek *op school* (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek).

Auteur

Liesbeth Rosendaal, Patsboem!

Vormgeving

Judith Schoffelen &
Erik oude Hanhof

Redactie

Bo van Alst, Alle Content

lezen.nl